

En transparent og hurtig elnetudbygning

***Aftale om politisk inddragelse i Energinets portefølje-
rapportering og tiltag til en hastigt øget elnetudbygning***

(26. januar 2026)

Politisk aftale mellem

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Alternativet

Det danske elforbrug forventes at fordobles inden 2040 sammenlignet med i dag. Den danske elproduktion skal følge med, og det lægger pres på nettet, der skal transportere elektriciteten ud til elforbrugere – både hjemme i stuerne og til store industrikunder. Ventetiden på nettilslutning er for lang for både forbrugere og producenters tilslutning til nettet, og der er enighed om, at processen skal være mere transparent og kortere. Der er derfor brug for prioritering i de mange anlægsprojekter, aktivering af fleksibilitet og en massiv udbygning af elnettet.

Energinets anlægsportefølje har været ramt af forsinkelser. Antallet af projekter er vokset markant, og Energinets forventede investeringer i elnettet vil være mere end 40 mia. kr. frem mod 2028. Netudbygningen er generelt ramt af pressede leverandørkæder og dyrere materialer samtidig med, at sagsbehandlingstiden på miljøgodkendelser stiger. Regeringen og et bredt flertal blandt Folketingets partier har prioriteret at sætte tempo i udbygningen med tiltag, der fjerner barrierer for netudbygningen. Alligevel er der behov for at tage flere nye værktøjer i brug for at understøtte hastigheden i udbygning af og tilslutning til elnettet, aflaste netudbygningen og understøtte det stigende behov for energilagring og udnyttelse af forbrugsfleksibilitet.

Partierne ønsker at sikre en transparent og hurtigere netudbygning, der kan sikre de fremtidige behov for VE-tilslutning og elektrificering i Danmark. Med denne aftale støtter partierne op om ambitionen om, at Energinet har de nødvendige redskaber og rammer til at udbygge elnettet på en måde, der er både effektiv og fremtidssikret. Samtidig skal aftalen styrke processerne for orientering af Folketingets partier, så det bliver muligt at handle tidligt på barrierer for netudbygningen. Et fælles oplyst grundlag og et fast forum til at drøfte politiske initiativer skal sikre ro om og yderligere tiltag for Energinets netudbygning.

Stærk politisk forankring af Energinets arbejde

Aftalepartierne bakker op om den styrkede rapportering over for Folketinget, som orienteres kvartalsvist om status på Energinets projektportefølje. Dette overblik skal følge fremdriften i Energinets enkelte projekter, evt. forsinkelsers påvirkning på netkunderne, samt afrapportere Energinets mitigerende tiltag.

Hurtigere netudbygning

Aftalepartierne noterer sig, at aftalekredsen i forbindelse med kvartalsvise orienteringer af Folketinget om Energinets projektportefølje vil drøfte de udfordringer, der betyder, at en række af Energinets projekter er blevet forsinket. Hertil vil regeringen løbende præsentere aftalekredsen for løsningsoplæg, der skal understøtte en hurtigere og mere effektiv netudbygning, aflaste netudbygningen og understøtte det stigende behov for energilagring og udnyttelse af forbrugsfleksibilitet.

Regeringen vil inddrage aftalepartierne i drøftelser om bl.a. følgende emner:

- Proces for kabellægningspulje
- Hurtigere myndighedsbehandling
- Afsøgning af muligheder for rammelov for energinfrastruktur
- Opfølgning på NEKST-elnetanbefalinger
- Tiltag for øget fleksibilitet og lagring
- Tariffer, der sikrer effektivt brug af elnettet (TSO-DSO-model)
- Muligheder for at ændre prioritering af nettilslutning og netudbygning

Aftalens karakter

Aftalen følger op på emner, hvor der også er lovet opfølgning over for andre aftalekredse. I de tilfælde vil flere partier blive inviteret til drøftelserne, hvis disse aftalekredse er bredere. Aftalpartierne er ikke forpligtet til at bakke op om tiltag affødt af drøftelserne, ligesom regeringen ikke er forpligtet til at sikre opbakning til tiltag fra alle aftalens partier.